

CRNA GORA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

PRIJEDLOG OSNOVE
ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA O FINANSIRANJU PONOVOG USPOSTAVLJANJA
ZAJEDNIČKE STALNE POSTAVKE U BLOKU 17 DRŽAVNOG MUZEJA AUŠVIC -
BIRKENAU

Cetinje, 11.01.2024. godine

I USTAVNI OSNOV ZA ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma je član 15 stav 1 Ustava Crne Gore, na osnovu kojeg Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i član 100 stav 1 tačka 4, prema kojem je nadležnost Vlade Crne Gore da zaključuje međunarodne ugovore.

II OCJENA STANJA ODNOSA SA STRANAMA POTPISNICAMA (BOSNA I HERCEGOVINA, REPUBLIKA HRVATSKA, REPUBLIKA SJEVERNA MAKEDONIJA, REPUBLIKA SRBIJA, REPUBLIKA SLOVENIJA)

Muzej revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije 1963. godine postavlja izložbu u prostoru Paviljona 17 Državnog muzeja Aušvic - Birkenau, a nakon raspada Jugoslavije izložba se zatvara 2008. godine. Prvi konsultativni sastanak bivših jugoslovenskih republika na kojem su svi prisutni izrazili spremnost da učestvuju u Projektu izložbe u Državnom muzeju Aušvic - Birkenau održan je 2011. godine. Dalji tok pregovora vodio se pod pokroviteljstvom UNESCO-a, te je formiran Međunarodni upravni odbor koji čine predstavnici relevantnih ministarstava i kvalifikovani stručnjaci iz svake od šest zemalja učesnica.

Nakon dugogodišnjeg rada, zemlje bivše Jugoslavije usaglasile su se oko teksta Sporazuma o finansiranju ponovnog uspostavljanja zajedničke stalne postavke u Bloku 17 Državnog muzeja Aušvic-Birkenau (prethodno korišćen od strane SFRJ). Osim ponovne izložbene postavke, Sporazumom su Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Slovenija i Srbija predvidjele da će nadoknaditi troškove renoviranja i konzervacije prostora, struktura i segmenata Bloka 17, koje je finansirala Austrija kroz donacije date Fondaciji Aušvic-Birkenau.

Uzveši u obzir značaj ideje Projekta i datog Sporazuma, te činjenice da se radi o najmračnijem periodu u istoriji čovječanstva, Crna Gora će zaključivanjem Sporazuma sa ostalim zemljama bivše Jugoslavije, pokazati posvećenost njegovanju kulture sjećanja, kao i oblikovanju vrijednosnog sistema zasnovanog na uvažavanju različitosti, toleranciji i solidarnosti.

III RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA

U znak sjećanja na jugoslovenske žrtve Koncentracionog logora Aušvic-Birkenau, a u skladu sa principima Konvencije o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida, zemlje bivše Jugoslavije usaglasile su se oko Sporazuma o finansiranju ponovnog uspostavljanja zajedničke stalne postavke u Bloku 17 Državnog muzeja Aušvic-Birkenau. Cilj ovog Sporazuma je doprinos unaprjeđenju dijaloga, mira i pomirenja u regionu, razvoja inovativnih i kreativnih pristupa očuvanju kulture sjećanja.

Zaključivanje Sporazuma pokazuje spremnost države da se kroz odlučne aktivnosti zauzme da se zločini ne ponove i ne zaborave i obaveza države je da budućim generacijama osigura budućnost u kojoj vladaju mir, tolerancija i razumijevanje, te da slobodu i zajedništvo postavi kao ideale koji vode ka napretku.

Nesporan je značaj predmetnog Sporazuma, sa aspekta teme holokaust, muzejske ustanove u kojoj se izložba realizuje - Državni muzej Aušvic-Birkenau, kao i stepena uključenosti stručne i naučne javnosti država učesnica. Kada je u pitanju učešće Crne Gore, u Projekat je, pored

Ministarstva kulture i medija, uključen i JU Narodni muzej Crne Gore - Istorijski muzej, kao jedini nacionalni muzej za pitanja holokausta. Imajući u vidu navedeno, Projekat se posmatra sa dva aspekta, od čega je prvi aspekt investiciono ulaganje u objekat u kojem se izlaže, kao i kasnije obaveze država učesnica, nakon otvaranja izložbe. Drugi aspekt je istraživački, koji za krajnji cilj ima zajednički koncept izlaganja, u skladu sa dogovorenim temama.

IV OSNOVNA PITANJA O KOJIMA ĆE SE VODITI PREGOVORI, ODNOSNO BITNI ELEMENTI KOJE SPORAZUM SADRŽI

Sporazumom su se Strane potpisnice usaglasile oko ponovnog uspostavljanja zajedničke stalne postavke u Bloku 17 Državnog muzeja Aušvic-Birkenau u Poljskoj, koju je ranije koristila bivša Jugoslavija, te oko zajedničkog finansiranja renoviranja i konzervacije prvog sprata Bloka 17 i zajedničkih prostorija i struktura koje dijele sa Austrijom, kao i svih budućih troškova održavanja zajedničke stalne postavke.

Strane će nadoknaditi troškove renoviranja i konzervacije zajedničkih prostora, objekata i segmenata Bloka 17 u iznosu od 1.000.000,00 eura (u skladu sa usaglašenim modelom podjele procenata), koje je finansirala Republika Austrija kroz donacije date Fondaciji Aušvic-Birkenau u Republici Poljskoj. Nadoknada će se vršiti u skladu sa posebnim sporazumima koje će svaka od Strana zaključiti sa Fondacijom Aušvic-Birkenau u Republici Poljskoj najkasnije dvije godine nakon posljednje ratifikacije Sporazuma.

Strane će zajednički finansirati sve neizmirene troškove implementacije zajedničke stalne izložbe i sve buduće troškove održavanja, na osnovu bilateralnih sporazuma koji će biti zaključeni između Državnog muzeja Aušvic-Birkenau i svake Strane.

Generalni direktor Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu - UNESCO će biti depozitar ovog Sporazuma.

V PROCJENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠAVANJE SPORAZUMA

Shodno tekstu Sporazuma, države potpisnice će nadoknaditi troškove renoviranja i konzervacije prostora Bloka 17 u iznosu od milion eura. Isplata iznosa nadoknade će biti izvršena po sljedećem modelu: Bosna i Hercegovina 15.50%, Hrvatska 23.00%, Crna Gora 2.23%, Sjeverna Makedonija 7.50%, Slovenija 16.00%, Srbija 35.77%, i to ne kasnije od isteka dvije godine od posljednje ratifikacije Sporazuma, u skladu sa zasebnim sporazumima koji će svaka država potpisnica zaključiti sa Fondacijom Aušvic-Birkenau u Republici Poljskoj. Prema tome, troškovi renoviranja prostora Muzeja, koje koriste zemlje bivše Jugoslavije za postavku izložbe, za Crnu Goru će iznositi 22.300,00 €.

Troškovi daljeg održavanja izložbene postavke biće pokriveni u skladu s datim modelom podjele troškova renoviranja i konzervacije, a na osnovu bilateralnih sporazuma koje će svaka država potpisnica zaključiti sa Državnim muzejom „Aušvic-Birkenau“. Troškovi će se plaćati jednom godišnje, po primljenoj fakturi, počev od prve godine otvaranja stalne postavke, u skladu sa procjenom troškova od strane Državnog muzeja.

Finansijska sredstva za realizaciju Sporazuma će biti planirana za 2025. godinu.

VI IZMJENA VAŽEĆIH ILI DONOŠENJE NOVIH PROPISA

Zaključivanje navedenog međunarodnog Sporazuma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

Sporazum o finansiranju ponovnog uspostavljanja zajedničke stalne postavke u Bloku 17 Državnog muzeja Aušvic-Birkenau

Preambula

Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Crna Gora, Republika Sjeverna Makedonija, Republika Srbija i Republika Slovenija (u daljem tekstu: Strane),

Potvrđuju posvećenost Strana da ponovo uspostave zajedničku stalnu postavku u Bloku 17 Državnog muzeja Aušvic-Birkenau u Republici Poljskoj kao mjesto sjećanja na žrtve sa teritorije bivše Jugoslavije u koncentracionom logoru i logoru za istrebljivanje Aušvic-Birkenau,

Posvećeni su principima Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida i Ohridske strategije Savjeta ministara kulture Jugoistočne Evrope - Unapređenje kulture za održivi razvoj iz 2014. godine i priznavanje Državnog muzeja Aušvic-Birkenau kao jednog od glavnih istorijskih spomen obilježja u Evropi kao jednog od najmračnijih perioda u istoriji čovječanstva,

Podsjećaju na kohezivnu moć kulturnog nasljeđa u svim njegovim oblicima i dimenzijama, ova inicijativa ima za cilj da doprinese unapređenju dijaloga, mira i pomirenja u regionu, razvijajući inovativne i kreativne pristupe očuvanju kulturnog sjećanja,

Zahvaljuju se Organizaciji Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu – UNESCO-u na kontinuiranoj podršci razvoju projekta, Republici Austriji na uložnim naporima u renoviranju paviljona i Republici Poljskoj na podršci ponovnom uspostavljanju zajedničke stalne izložbe,

Dogovorile su se kako slijedi:

Član 1

Svrha

Strane su saglasne da ponovo uspostave zajedničku stalnu postavku u Bloku 17 Državnog muzeja Aušvic-Birkenau u Poljskoj, koju je ranije koristila bivša Jugoslavija.

Zajednička stalna postavka biće postavljena na prvom spratu Bloka 17.

Strane su saglasne da zajednički finansiraju renoviranje i konzervaciju prvog sprata Bloka 17 i zajedničkih prostorija i struktura koje dijele sa Austrijom. Strane su saglasne da zajednički finansiraju dizajn, za dio koji nije obuhvaćen Fondom porodice Herman, kao i implementaciju i sve buduće troškove održavanja zajedničke stalne postavke.

Član 2

Renoviranje

Strane će nadoknaditi troškove renoviranja i konzervacije zajedničkih prostora, objekata i segmenata Bloka 17 u iznosu od 1.000.000,00 eura (milion eura) koje je finansirala Republika Austrija kroz donacije date Fondaciji Aušvic-Birkenau u Republici Poljskoj.

Strane su saglasne da će nadoknada gorepomenutog iznosa od 1.000.000 eura biti izvršena korišćenjem sljedećeg modela podjele:

- Bosna i Hercegovina 15.50%
- Republika Hrvatska 23.00%
- Crna Gora 2.23%
- Republika Sjeverna Makedonija 7.50%
- Republika Slovenija 16.00%
- Republika Srbija 35.77%

Nadoknada od svake Strane će se vršiti u skladu sa posebnim sporazumima koje će svaka od Strana zaključiti sa Fondacijom Aušvic-Birkenau u Republici Poljskoj najkasnije dvije godine nakon posljednje ratifikacije Sporazuma.

Član 3

Izložba, održavanje i svi ostali dospjeli troškovi

Strane će zajednički finansirati sve neizmirene troškove implementacije zajedničke stalne izložbe, koji ne bi bili pokriveni donacijom Trusta porodice Herman, sve buduće troškove održavanja kako će biti regulisano posebnim bilateralnim sporazumima koji će biti zaključeni između Državnog muzeja Aušvic-Birkenau i svake Strane, kao i sve druge dospjele troškove vezane za zajedničku stalnu postavku u Bloku 17 Državnog muzeja Aušvic-Birkenau, koristeći model podjele troškova, kako je navedeno u članu 2:

- Bosna i Hercegovina 15.50%
- Republika Hrvatska 23.00%
- Crna Gora 2.23%
- Republika Sjeverna Makedonija 7.50%
- Republika Slovenija 16.00%

- Republika Srbija 35.77%

Strane su se složile da će svaka Strana plaćati troškove održavanja direktno Državnom muzeju Aušvic-Birkenau jednom godišnje prema primljenoj fakturi, počevši od prve godine otvaranja stalne postavke, u skladu sa procjenama troškova koje će obezbijediti Državni muzej.

Strane razumiju da će se svi budući dogovori o koordinaciji tretirati posebnim sporazumom.

Član 4

Izmjene i dopune

Ovaj Ugovor može biti izmijenjen i dopunjen u bilo kom trenutku uz obostranu pismenu saglasnost Strana.

Član 5

Rješavanje sporova

Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Ugovora rješavaće se pregovorima i konsultacijama između Strana.

Član 6

Depozitar

Generalni direktor Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu - UNESCO će biti depozitar ovog sporazuma.

Depozitar će odmah obavijestiti strane o svim deponovanjima instrumenata ratifikacije, prihvatanja i odobrenja.

Depozitar će dostaviti ovjerenu kopiju ovog sporazuma svakoj strani potpisnici i Sekretarijatu UNESCO-a

Član 7

Potpis i stupanje na snagu

Ovaj sporazum podliježe nacionalnoj ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja biće deponovani kod depozitara.

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana narednog mjeseca nakon deponovanja posljednjeg instrumenta ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja. Depozitar će obavijestiti sve strane ugovornice o datumu stupanja na snagu.

Zaključeno....., dana.....2024. godine, u jednom originalu, na engleskom jeziku.

U potvrdu čega su dolje potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisali ovaj Sporazum

Potpisnici

Za Bosnu i Hercegovinu.....

Za Republiku Hrvatsku.....

Za Crnu Goru.....

Za Republiku Sjevernu Makedoniju.....

Za Republiku Srbiju.....

Za Republiku Sloveniju.....

**Agreement on Financing the Re-Establishment of
a Joint Permanent Exhibition in Block 17 of
the Auschwitz-Birkenau State Museum**

Bosnia and Herzegovina, the Republic of Croatia, Montenegro, the Republic of North Macedonia, the Republic of Serbia and the Republic of Slovenia (hereafter referred to as the Parties),

Confirming the commitment of the Parties to re-establish a joint permanent exhibition in Block 17 of the State Museum Auschwitz-Birkenau in the Republic of Poland as a place of remembrance for the victims from the territory of the former Yugoslavia in Auschwitz-Birkenau Concentration and Extermination Camp,

Committed to the principles of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide and the Ohrid Regional Strategy for Cultural Cooperation in South East Europe (2014) of the Council of Ministers of South East Europe, - Enhancing culture for sustainable development, and recognising the State Museum Auschwitz-Birkenau as one of the central historical memorials in Europe as of one of the darkest period in the history of Humanity,

Recalling the cohesive power of cultural heritage in all its forms and dimensions, this initiative aims at contributing to the enhancement of dialogue, peace and reconciliation in the region, developing innovative and creative approaches to the safeguarding of cultural remembrance,

Thanking the United National Educational Scientific and Cultural Organisation - UNESCO for the continuing support of the project development, Republic of Austria for the efforts taken in the renovation of the pavilion and the Republic of Poland for supporting the re-establishment of the joint permanent exhibition,

Have agreed as follows:

Article 1

Purpose

The Parties agree to re-establish a joint permanent exhibition in Block 17 of the State Museum Auschwitz-Birkenau in Poland, previously used by the former Yugoslavia.

The joint permanent exhibition shall be established on the first floor of Block 17.

The Parties agree to jointly finance the renovation and conservation of the first floor of Block 17 and common areas and structures shared with Austria. The Parties agree to jointly finance the design, for the part not covered by the Herman Family trust, as well as the implementation and all future maintenance costs of the joint permanent exhibition.

Article 2

Renovation

The Parties shall reimburse the costs of the renovation and conservation of the common areas, structures and segments of Block 17 in the amount of 1,000,000 Euros (one million Euros) which was financed by the Republic of Austria through donations given to Auschwitz-Birkenau Foundation in the Republic of Poland.

The Parties agree that the reimbursement of the aforementioned amount of 1,000,000 Euros will be effected using the following sharing model:

- Bosnia and Herzegovina 15.50%
- Republic of Croatia 23.00%
- Montenegro 2.23%
- Republic of North Macedonia 7.50%
- Republic of Serbia 35.77%
- Republic of Slovenia 16.00%

The reimbursement by every Party shall be done in accordance with the separate agreements to be concluded by each of the Parties with the Auschwitz-Birkenau Foundation in the Republic of Poland no later than 2 years after the last ratification of the Agreement.

Article 3

Exhibition, Maintenance and any Other Due Costs

The Parties shall jointly finance any outstanding costs of the implementation of the joint permanent exhibition that would not be covered by the donation of the Herman Family Trust, all future maintenance costs as regulated by separate bilateral agreements to be concluded between the Auschwitz-Birkenau State Museum and each Party, as well as any other due costs related to the joint permanent exhibition at Block 17 of the Auschwitz-Birkenau State Museum, using the cost sharing model, as mentioned in the Article 2 :

- Bosnia and Herzegovina 15.50%
- Republic of Croatia 23.00%
- Montenegro 2.23%
- Republic of North Macedonia 7.50%
- Republic of Serbia 35.77%
- Republic of Slovenia 16.00%

The Parties agree that the maintenance costs shall be paid by each Party directly to the State Museum Auschwitz-Birkenau once a year according to the invoice received, starting the first year of the opening of the permanent exhibition, in accordance with the costs estimates to be provided by the State Museum.

The Parties understand that all future coordination arrangements shall be treated by a separate agreement.

Article 4

Amendments

This Agreement may be amended at any time by the mutual written consent of the Parties.

Article 5

Settlement of Disputes

Any dispute about the interpretation or application of this Agreement shall be resolved by negotiations and consultations between the Parties.

Article 6

Depositary

The Director General of the United National Educational Scientific and Cultural Organisation - UNESCO shall act as Depositary of this Agreement.

The Depositary shall promptly notify the Parties of any deposits of instruments of ratification, acceptance and approval.

The Depositary shall transmit a certified copy of this Agreement to each Party and to the Secretariat of the United National Educational, Scientific and Cultural Organisation - UNESCO.

Article 7

Signature and entry into force

This Agreement shall be subject to national ratification, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary.

This Agreement shall enter into force on the first day of the next month following the deposit of the last instrument of ratification, acceptance or approval. The Depositary shall notify all Parties of the date of entry into force.

Done at....., on.....2024, in a single original, in English language.

In witness whereof the undersigned, duly authorized thereto, have signed this Agreement.

For Bosnia and Herzegovina.....

For the Republic Croatia.....

For Montenegro.....

For the Republic of North Macedonia.....

For the Republic Serbia.....

For the Republic Slovenia.....